

'Overheid moet 1,5 miljard terugbetalen aan Nationale Bank'

De Nationale Bank heeft de jongste vijf jaar boven op het dividend ten onrechte 1,5 miljard euro uitgekeerd aan de Belgische staat, zegt de activist Jaak Van Der Gucht

WOUTER VERVENNE

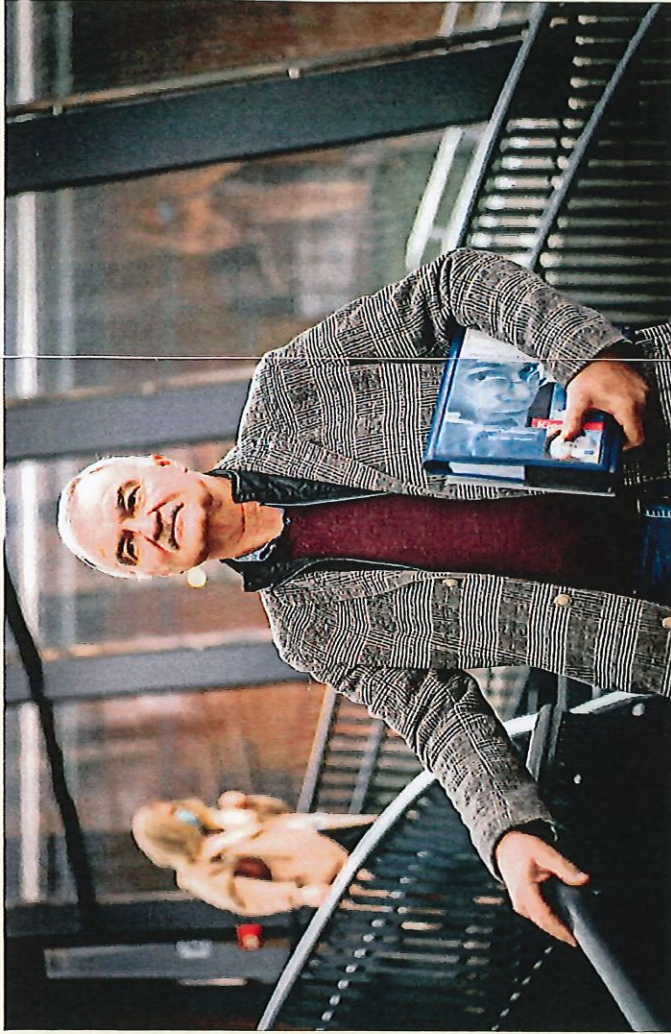
De onvermoeibare Jaak Van Der Gucht lanceert opnieuw een juridische procedure tegen de Nationale Bank en/of de staat. Hij zegt dat de Nationale Bank de private aandeelhouders discrimineert door ten onrechte inkomsten die niet gekoppeld zijn aan de uitgifte van bankbiljetten af te staan aan de staat, die 50 procent van de aandelen bezit.

Van Der Gucht verwijst naar de wijziging van het reserverings- en dividendbeleid in 2009. Door de daling van de rente dreigde de staat veel minder inkomsten te krijgen van de Nationale Bank en daarom greep de overheid in. Sindsdien gebeurt de winstverdeling als volgt. De Nationale Bank reserveert eerst een deel van de winst, de jongste jaren is dat de helft. Daarna keert ze aan alle aandeelhouders samen een dividend uit dat minder dan 10 procent van de winst bedraagt. De rest van de winst, ruim 40 procent, wordt afgestaan aan de overheid.

De Raad van State vroeg in 2008 aan het parlement te verduidelijken dat de wijziging van de winstverdeling geen buitenmating voordeel creëert voor de staat tegenover de andere aandeelhouders, zegt Van Der Gucht. Het parlement vermeldde daarom in de memoë van toelichting expliciet dat de wijziging alleen tot doel had de staat een correcte vergoeding te verzekeren voor het privilege dat hij aan de Nationale Bank geeft om bankbiljetten uit te geven. De inkomsten van dat privilege worden 'seigneuuriage' genoemd.

Het Verdrag over de Europese Unie bepaalt volgens Van Der Gucht hoe de seigneuuriage wordt berekend. "De grondslag is het aandeel van de Nationale Bank in de biljettenomloop van het Europees Stelsel van Centrale Banken. De toegepaste rente is de rente die de Europese Centrale Bank (ECB) haant voor de basisfinanciering van de banken."

Van Der Gucht merkt op dat die basisrente van de ECB sinds maart 2016 gelijk is aan nul. "Dat betekent dat de seigneuuriage

Activist Jaak Van Der Gucht vindt dat de Nationale Bank de private aandeelhouders discrimineert. © KRISTOF VADINO

De essentie

- > De activist Jaak Van Der Gucht lanceert een nieuwe juridische procedure tegen de Nationale Bank en/of de Belgische staat.
- > Hij zegt dat de Nationale Bank de jongste vijf jaar ten onrechte 1,5 miljard euro aan winsten heeft uitgekeerd aan de staat.
- > Van Der Gucht eist dat de staat dat bedrag terugstort.
- > Hij rekent ook op actie van het parlement.

over de boesjaren 2016 tot en met 2020 dus anderhalf miljard aan winsten uitgekeerd aan de staat die niets met seigneuuriage te maken hebben. Dat had dividend moeten zijn of extra reserves.

De activist start binnenkort een juridische procedure voor de ondernemingsrechtbank. Hij eist dat de staat de 1,5 miljard terugstort aan de Nationale Bank. Hij heeft de zaak eerder aangekaart bij de Raad van State, maar die heeft zich onbevoegd verklaard.

Parlement

De Nationale Bank interpreteert seigneuuriage veel ruimer dan Van Der Gucht. 'De parlementaire voorbereiding spreekt over inkomstenbronnen verbonden aan de uitgifte van bankbiljetten, maar niet over de monopolie-rechten', schrijft ze in een recent advies aan het parlement. 'Hieruit volgt dat de uitgifte van bankbiljetten niet de enige bron is van monopolie-inkomsten.' De Nationale Bank verwijst onder meer naar de winsten van de obligatie-aankopen in het kader van de stimulus van de ECB. Ze wilde niet reageren op de nieuwe actie van Van Der Gucht.

Het dividend van de Nationale Bank bedraagt minder dan 10 procent van de winst.

het verleden te herstellen'. Kamerlid Sander Loones (N-VA) bereidt een voorstel van interpretatieve wet voor om klaarheid te scheppen. 'We moeten het oorspronkelijk doel van de wet bevestigen. Van Der Gucht heeft gelijk. Maar ik denk dat er geen meerderheid zal zijn voor mijn voorstel.'

Van Der Gucht heeft al meerdere keren de Nationale Bank en de staat gedagvaard, maar hij heeft tot nu alle rechtszaken verloren. Hij heeft nog een procedure lopen voor het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

Het is zondag 20 jaar geleden dat Deminor namens ontvreeden aandeelhouders een eerste actie tegen de Nationale Bank aankondigde.